

Příloha č. 1 Vyjádření jednotlivých rezortů plynoucích z usnesení Rady vlády pro záležitosti romské menšiny č. 2 ze dne 21. února 2019¹

Připomínky a náměty občanských členů RVZRM k dokumentům „**Informace o plnění usnesení vlády týkajících se integrace romské menšiny a aktivního postupu státní správy při uskutečňování opatření přijatých souvisejícími usneseními vlády ke dni 31. 12. 2017 (dále jen Informace)**“ (vypracován na základě usnesení vlády z dne 24. 7. 201, č. 555) ve vztahu k „**Zpráva o situaci romské menšiny za období 2017“ (dále jen Zpráva) (vypracována na základě usnesení vlády z dne 24. 7. 2017, č. 555).**

Vypracoval: Úřad vlády ČR, Sekce pro lidská práva, Oddělení kanceláře Rady vlády ČR, Praha 2018

Zpracováno občanskou částí členů Rady vlády záležitosti romské komunity, 11. 2. 2019

Část materiálu	Komentář RVZRM
Informace str. 22, MŠMT úkol h) průběžně a intenzivně monitorovat prostřednictvím ČŠI situaci romských dětí, žáků a studentů na všech úrovních vzdělávací soustavy identifikovat pochybení škol a školských zařízení ve vztahu k této cílové skupině, prostřednictvím nápravných opatření zajistit ochranu práva na vzdělávání bez diskriminace a za účelem odstranění těchto pochybení zajišťovat antidiskriminační školení a metodickou podporu pracovníků škol a školských poradenských zařízení	<p>návrh na řešení – revize úkolů v gesci MŠMT</p> <p>Zpráva konstatuje, že v roce 2017 oproti roku 2016 došlo k vyššímu procentuálnímu zastoupení romských dětí vzdělávaných podle RVP ZV UV o 2 %. (viz. Zpráva str. 31, tab. Č. 9)</p> <p>Dále Zpráva konstatuje V programech pro žáky s LMP (RVP ZV LMP a RVP UV) se ve školním roce 2017/2018 vzdělávalo 4 290 romských žáků, což tvoří 29,5 % ze všech 14 557 žáků vzdělávaných dle RVP ZV LMP a RVP UV.</p> <p>Ve školním roce 2016/2017 bylo v programech pro žáky s LMP vzděláváno 4 314 romských žáků, což tvoří 30,9 % ze všech 13 983 žáků vzdělávaných dle RVP ZV a RVP UV. Srovnání s předchozím rokem je znázorněno v tabulce č. 10.</p> <p>Další zdroj vypovídající o stále vysokém zastoupení romských dětí vzdělávaných podle zvláštních příloh určeným dětem s LMP je Civil Monitor Report 2017, kap. Rovné zacházení str. 26, „Evropská komise uvedla, že uplatňování školského zákona stále vytváří nepřímou diskriminaci, v jejímž důsledku navštěvují romské děti „zvláštní školy“ 15 krát častěji, než neromské.</p> <p>identifikace problému v systému školství ve vztahu k romským dětem:</p> <ol style="list-style-type: none">1) nedostupnost a nepropustnost vymáhání antidiskriminačního práva2) nedostatečné plnění závazku z rozsudku ESLP, infringement procedure č. 2014/2174 strany EK3) školský zákon má stále účinky nepřímé diskriminace ve vztahu k romským dětem

¹ Vyjádření jednotlivých ministerstve je vyznačeno šedivým pozadím.

	<p>4) nedostatek dat o příčinách stále vysokého zastoupení romských dětí vzdělávaných podle zvláštní přílohy lehké mentální retardace</p> <p>navrhovaný cíl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - snížit % zastoupení romských dětí vzdělávaných podle redukováných vzdělávacích osnov <p>návrh konkrétních opatření:</p> <p>1) <i>sledovat etnicitu žáků ve vztahu k využívání institutu revize</i></p>
<p>Vyjádření MŠMT:</p> <p>Sleduje se faktor odlišné kultury a odlišných životních podmínek, v tom romské etnikum, odlišná kultura – odlišný mateřský jazyk a sociálně znevýhodněné prostředí.</p>	
<p>2) <i>sledovat výsledky diagnostických pobytů u romských dětí v systému speciálního školství</i></p>	
<p>Vyjádření MŠMT:</p> <p>V roce 2014 došlo k úpravě vyhlášky 73/2005 Sb. Úprava se týkala zamezení nesprávného využívání diagnostického pobytu, a to zejména u romských žáků, novelizace vyhlášek ruší možnost diagnostických pobytů ve školách a třídách zřízených pro žáky s lehkým mentálním postižením. Jelikož tyto diagnostické pobyty ve školách a třídách zřízených pro žáky s lehkým mentálním postižením v minulosti neúměrně zvyšovaly riziko nedůvodného trvalého umístění žáka, který by mohl být vzděláván v hlavním vzdělávacím proudu, přistoupilo se v novele k jejich zrušení.</p>	
<p>3) <i>důsledný monitoring povinnosti ředitelů škol zprostředkování informace o možnosti žáka přestoupit ze speciální školy do běžné základní školy. Zároveň, aby ředitelé škol projevíli součinnost v tom, jaké praktické překážky jim brání předat informaci rodiči, pokud takové jsou.</i></p>	
<p>Vyjádření MŠMT:</p> <p>Každý ředitel je povinen poskytnout informace o možném přestupu. Při přestupu na speciální školu je nutné doporučení ŠPZ a souhlas zákonného zástupce.</p> <p>Kdo mi měl realizovat monitoring? A jakým způsobem?</p>	

4) v dotační politice zohlednit grantové výzvy, které budou zohledňovat projekty orientované na zvyšování a posilování institutu kvalifikovaného souhlasu rodičů a zákonných zástupců, posilování rodičovských kompetencí v oblasti vzdělávání dětí v celém procesu povinné školní a předškolní docházky.

Vyjádření MŠMT:

MŠMT může do výzvy na podporu integrace romské menšiny přidat další aktivitu – zvyšování a posilování povědomí o významu kvalifikovaného souhlasu rodičů a zákonných zástupců v oblasti vzdělávání dětí v celém procesu povinné školní a předškolní docházky.

Nerozumíme, co je míněno „posilování institutu kvalifikovaného souhlasu rodičů a zákonných zástupců“. Prosíme o vysvětlení.

5) *MŠMT a MPSV doporučujeme vydat metodický pokyn, aby v případě, že SPC nedoporučuje vzdělávání obzvlášť u romského žáka podle redukovaných osnov, nebo revizí se dospělo k závěru, že vzdělávání žáka podle redukovaných osnov není žádoucí, a rodič nebo zákonný zástupce dítěte přesto trvá na redukovaném vzdělávání. A takovým jednáním zákonný zástupce nebo rodič poškozují nejlepší zájem dítěte a právo na vzdělání dle jeho schopností, aby zájmy takových dětí zastupoval stát, prostřednictvím SPOD. V oblasti školství nemůže být v praxi role SPOD redukována pouze na docházku romských dětí do školského zařízení, neboť práva žáků a studentů jsou školským zákonem definována mnohem širěji.*

Vyjádření MŠMT:

Školský zákon stanovuje dle §49 odst. 1 a 2:

O přestupu žáka základní školy do jiné základní školy rozhoduje na základě žádosti zákonného zástupce žáka ředitel školy, do které se žák hlásí.

Ředitel školy může převést žáka do vzdělávacího programu základního vzdělávání pro žáky se zdravotním postižením nebo do vzdělávacího programu základní školy speciální na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení pouze s předchozím písemným souhlasem zákonného zástupce žáka.

Změnit vzdělávací program lze pouze na základě doporučení ŠPZ a na základě písemného souhlasu zákonného zástupce.

Doporučení není srozumitelné, zde bychom požádali o vysvětlení.

2) identifikace problému v systému školství ve vztahu k romským dětem
prostorová – rezidenční segregace – existence škol s homogenním etnickým zastoupením žáků na školách tzv. „ghetto školy“

Zpráva: Pouze pro ilustraci, v Moravskoslezském kraji je celkem 19 škol se zastoupením nad 30 % romských žáků a 11 škol se nachází v SVL (Ize tedy usuzovat, že podíl romských dětí v těchto školách bude mezi 80 % - 100 %). Celkově 28 škol z 86 škol, které mají více, než 30 % romských dětí nachází v SVL.
alternativní zdroj: Civil Monitor Report „...přijetím Antidiskriminačního zákona může být existence segregovaných škol na etnickém základě porušením práva romských dětí na rovné zacházení. A spádovost může způsobovat jejich nepřímou diskriminaci v systému školství, když **mezi školami jsou kvalitativní rozdíly.**“

navrhovaný cíl:

Směřovat k opatřením, která povedou k prostorové de-segregaci. Nebo v počátečních fázích implementaci inkluzivních principů ve vzdělávání romských dětí v **prospěch kvalitativního vyrovnání rozdílů ve znalostech žáků mezi ghetto školou a běžnou základní školou**, kde je podíl romských dětí nad 30 %.

návrh konkrétních opatření:

- 1) - odstranit ze systému školství tzv. přípravné ročníky, které v praxi mají segregáční a stigmatizující účinek. Segregační účinek lze spatřovat ve vysokém procentuálním zastoupení romských dětí v těchto třídách. Tyto třídy jsou zpravidla otevřeny ve školách nacházející se v SVL. Stigmatizující účinek lze spatřovat v tom, že umístění dítěte do třídy je podmíněno diagnostickým vyšetřením odborného pracoviště. Takto v praxi může docházet k nepřímé diskriminaci romských dětí, když je u nich vyšší pravděpodobnost diagnostického vyšetření ve věku 5 – 6 let oproti neromskému dítěti ve stejném věku. S nástupem povinné školní docházky se „riziko“ diagnostického vyšetření u romských dětí v průběhu plnění školní docházky jenom zvyšuje ve srovnání se zbytkem dětské populace.

Vyjádření MŠMT:

Novela školského zákona č. 82/2015 Sb. (1. září 2015) zavedla možnost vzdělávání v přípravných třídách pro všechny žáky. Jedním z očekávaných účinků tohoto opatření bylo i vyloučení rizika segregace romských žáků v rámci předškolního vzdělávání.

Od 1. 9. 2017 jsou přípravné třídy pouze pro děti s uděleným odkladem školní docházky (novela školského zákona č. 178/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Od září 2019 (novela školského zákona) je umožněno zařadit do přípravné třídy děti s odkladem povinné školní docházky a také nově děti pětileté (na základě doporučení ŠPZ).

- 2) doporučujeme sběr etnických dat ve věku nástupu dětí navštěvující přípravné ročníky/třídy

Vyjádření MŠMT:

	<p>MŠMT realizuje každým rokem kvalifikovaný odhad romských dětí/žáků v MŠ, ZŠ, SŠ. Při uvedeném odhadu romských žáků se sleduje přípravná třída ZŠ a zde celkový počet romských žáků.</p>
	<p>3) <i>doporučujeme monitoring, kde jsou přípravné ročníky zřizovány, zvláštní pozornost věnovat základním školám se zastoupením romských dětí nad 30 % a v SVL.</i></p>
	<p>Vyjádření MŠMT:</p>
	<p>MŠMT jsou vykazovány přípravné třídy. A dle kvalifikovaného odhadu počtu romských žáků má MŠMT přehled, kde jsou přípravné třídy.</p>
	<p>4) <i>zajistit a vyhodnotit informace o finančních nákladech na diagnostiku předškolní a školní zralosti dětí v jednotlivých krajích ČR, a odůvodněnost takových nákladů (sběr kazuistických případů umístování dětí do přípravných tříd, nebo speciálních tříd a škol)</i></p>
	<p>Vyjádření MŠMT:</p>
	<p>Finanční náklady na diagnostiku předškolní a školní zralosti, nemůže vyhodnotit MŠMT, není v kompetenci MŠMT, přehled o finančních nákladech má kraj.</p>
	<p>5) <i>srovnat finanční náklady na provoz přípravných ročníků ve srovnání s mateřskými školami např. s půldenním režimem</i></p>
	<p>Vyjádření MŠMT:</p>
	<p>MŠMT se vykazují náklady škol na provoz dle kraje.</p>
	<p>6) <i>odstranit podmínku diagnostického vyšetření pro nástup do přípravných tříd/ročníků</i></p>
	<p>Vyjádření MŠMT:</p>
	<p>Diagnostické vyšetření je podmínkou zákonem stanovenou. Bez této podmínky by mohlo být každé dítě zařazeno do přípravné třídy.</p>
	<p>Od školního roku 2017/2018 nově platí, že v přípravné třídě základní školy se mohou vzdělávat děti, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj a kterým byl současně povolen odklad povinné školní docházky. Děti, kterým nebyl povolen odklad povinné školní docházky, není možné do přípravné třídy základní školy zařadit. Nově od září 2019 je umožněno zařadit do přípravné třídy děti s odkladem povinné školní docházky a také nově děti pětileté (na základě doporučení ŠPZ).</p>

	<p>V souvislosti s odkladem povinné školní docházky školský zákon v § 37 odst. 1 uvádí, že ředitel školy odloží začátek povinné školní docházky o jeden školní rok, pokud o to požádá písemně zákonný zástupce dítěte v době zápisu dítěte k povinné školní docházce a žádost je doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení a odborného lékaře nebo klinického psychologa za předpokladu, že dítě není tělesně nebo duševně přiměřeně vyspělé. Začátek povinné školní docházky lze odložit nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku.</p>
<p>Informace, str. 13 - 16 Ministerstvo práce a sociálních věcí</p>	<p>návrh na řešení: revize úkolů v gesci MPSV, posílit koordinovaný přístup dotčených rezortů tj. MMR, MF, MV, MS a státních orgánů při řešení oblasti zaměstnanosti na cílovou skupinu Romové</p> <p>identifikované problémy v oblasti zaměstnanosti Romů:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nízký dopad AZP vs. potřeby pracovního trhu 2) nízký dopad AZP na zaměstnanost Romů 3) absence dat o zaměstnanosti a skladbě příjmů Romů 4) příjmy z pracovně – právních vztahů Romů nahrazují dávky v hmotné nouzi 5) Romové mají nízkou a nedostatečnou kvalifikaci, která je neschopná reagovat na požadavky pracovního trhu jako jsou digitalizace a specializace 6) Romové jsou ve srovnání s většinou společnosti chudší, pokud se jejich příjmy běžně pohybují na hranici životního a existenčního minima 7) vysoká finanční zátěž na stát na celoživotně nezaměstnaného - „Celoživotní „cena“ předčasného odchodu ze vzdělávání pro veřejné rozpočty je zhruba 13 mil. Kč ve srovnání s úspěšným vyučením a 22 mil. Kč ve srovnání s dokončením střední školy s maturitou.“² 8) V roce 2017 bylo na realizaci aktivní politiky zaměstnanosti vynaloženo celkem 4,76 mld. Kč, přičemž podpořeno bylo celkem 59 925 osob. Z toho 2,24 mld. bylo vynaloženo na veřejně prospěšné práce. (viz. Národní program reforem ČR, 2018, Úřad vlády ČR str. 18) <p>návrh konkrétních opatření:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) – <i>MPSV vydat metodicky pokyn pro úřady práce sběru etnických dat, který bude důsledně monitorovat</i>

² MATOUŠEK, Roman. In: *Finanční dopady předčasných odchodů ze vzdělávání pro stát a jednotlivce* [online]. Odbor pro sociální začleňování (Agentura) Úřadu vlády ČR [cit. 2018-10-14]. Dostupné z: file:///C:/Users/ucitel/Downloads/Financi_dopady_predcasnych_odchodu.pdf

zaměstnanost Romů ve spolupráci s Úřadem vlády, sekci pro lidská práva

2) – MPSV monitorovat účinnost/ dopad projektů AZP na zaměstnanost Romů

Vyjádrění MPSV:

Statistické sledování oblasti zaměstnanosti není podle zákona č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), v působnosti Úřadu práce České republiky (ÚP ČR).

Sběr dat a vyhodnocování zaměstnanosti provádí Český statistický úřad (ČSÚ). Opatření směřující ke sběru etnických dat o zaměstnanosti příslušníků romské menšiny musí být z hlediska kompetenčních zákonů uloženo ČSÚ a nikoliv Ministerstvu práce a sociálních věcí (MPSV).

V kontextu sledování etnických dat je nezbytné upozornit na nutnost dodržování právních předpisů, zejména zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o právech příslušníků národnostních menšin“). Současně nelze opomíjet ani zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). Na základě národních ale i evropských předpisů musí být jednoznačně sběr etnických dat legislativně ukotven v českém právním systému, včetně definice jeho účelu, přičemž bez existence právního předpisu umožňujícího sběr údajů o příslušnosti k národnostní menšině, nelze takto zaměřená statistická sledování orgány veřejné moci provádět. Nadto musí být respektována a zachována i definice příslušníka národnostní menšiny legislativně zakotvená v zákoně o právech příslušníků národnostních menšin. Podle definice je příslušníkem národnostní menšiny občan České republiky, který se hlásí k jiné než české národnosti a projevuje přání být považován za příslušníka národnostní menšiny spolu s dalšími, kteří se hlásí ke stejné národnosti. Takto legislativně ukotvená definice příslušníka národnostní menšiny neumožňuje realizaci sběru etnických dat způsobem, kdy zástupci orgánů veřejné moci v rámci výkonu své působnosti jakoukoliv fyzickou osobu „označí“ za příslušníka kterékoliv národnostní menšiny žijící na území České republiky.

Ministerstvo práce a sociálních věcí a Výzkumný ústav práce a sociálních věcí realizuje projekt „Vyhodnocování účinnosti a efektivit realizace APZ“. Projekt je zaměřen na vyhodnocení efektivit veřejných služeb zaměstnanosti (VSZ) a jednotlivých nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti (APZ), a to jak se zaměřením na hodnocení dopadů APZ na zaměstnanost a zaměstnatelnost účastníků daných opatření a nástrojů, tak také prostřednictvím hodnocení faktorů majících vliv na sledované dopady APZ. Výsledkem procesu evaluace APZ budou doporučení pro VSZ směřující ke zvýšení efektivit realizace

	<p>APZ.</p> <p>Vyhodnocení nástrojů a opatření APZ ve vztahu pouze k příslušníkům romské menšiny nelze realizovat, a to vzhledem ke struktuře dat získávaných v rámci služeb poskytovaných ÚP ČR. Zpracovávání osobních údajů se řídí zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, a Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).</p> <p>Opatření spočívající v monitoringu zaměstnanosti Romů a vyhodnocování APZ ve vazbě na zaměstnanost Romů nelze z výše uvedených důvodů realizovat. Monitoring zaměstnanosti nespadá z hlediska působnosti resortu práce a sociálních věcí. MPSV žádá o zrušení opatření.</p> <p><i>3) – ASZ v rámci lokálních partnerství v regionu posílit a otevřít členství komerčnímu sektoru a zástupcům z úřadu práce zodpovědných za implementaci AZP orientujících se na Romy</i></p> <p>Vyjádření ASZ:</p> <p>Členství v lokálních partnerstvích není projektem striktně vymezeno, a v jednotlivých obcích, které s ASZ spolupracují, se proto liší. ASZ zastoupení ÚP i dalších (komerčních či nekomerčních) relevantních subjektů v lokálním partnerství vítá a dlouhodobě podporuje.</p> <p><i>4) – diskutovat s úřady práce podmínky, za kterých podnikatel může požádat o finanční prostředky na vytvoření pracovního místa), a tyto více přizpůsobit podnikatelům</i></p> <p>Vyjádření MPSV:</p> <p>Za účelem vysvětlení principu podpory umístování uchazečů o zaměstnání na vytvořená pracovní místa a poskytování příspěvků na takto umístěné osoby uvádíme následující. Podmínky pro vytváření pracovních míst, která zaměstnavatel zřizuje nebo vyhrazuje na základě dohody s ÚP ČR jako tzv. společensky účelná pracovní místa (SÚPM) obsazovaná uchazeči o zaměstnání, jsou upraveny zákonem o zaměstnanosti. Zákon o zaměstnanosti rovněž stanoví, že na SÚPM jsou umístováni pouze uchazeči o zaměstnání, kterým nelze zajistit pracovní uplatnění jiným způsobem.</p> <p>Za účelem vyšší efektivity a adresnosti realizace aktivní politiky zaměstnanosti byl MPSV zpracován metodický pokyn upravující bližší podmínky mimo jiné i pro SÚPM. S ohledem k vývoji situace na trhu práce a ke struktuře uchazečů o zaměstnání vedených v evidenci uchazečů o zaměstnání, byly metodikou přesně definovány cílové skupiny osob, které mají být na SÚPM umístovány. Výše příspěvku na umístěného uchazeče o zaměstnání se nově vypočítává jako součet procentních hodnot jednotlivých znevýhodnění</p>
--	---

konkrétní podporované osoby. Princip příspěvku spočívá v podpoře nejvíce znevýhodněných skupin uchazečů

o zaměstnání. Čím více znevýhodnění uchazeč o zaměstnání vykazuje, tím je příspěvek na jeho umístění na SÚPM vyšší. K metodikou definovaným znevýhodněním patří délka evidence uchazeče o zaměstnání (čím delší evidence, tím vyšší příspěvek), zdravotní omezení, nízká kvalifikace (maximálně základní vzdělání), věkově mladší a starší osoby, osoby vracující se po mateřské či rodičovské dovolené a osoby sociálně vyloučené. Za sociálně vyloučeného uchazeče o zaměstnání je považována osoba žijící v sociálně vyloučených lokalitách, příjemce dávek ze systému pomoci v hmotné nouzi, osoba ohrožená dluhovou pastí, osoba s exekucí, osoba s trestní minulostí, v neposlední řadě uchazeč o zaměstnání pečující o osobu blízkou.

Principem SÚPM je podpora vstupu na trh práce těch uchazečů o zaměstnání, u kterých nelze zajistit pracovní uplatnění jiným způsobem, tzn., v rámci služby ÚP ČR zprostředkování zaměstnání se nedaří jejich umístění na volná pracovní místa, na která zaměstnavatelé v jednotlivých regionech poptávají pracovní sílu. Následně je u uchazečů o zaměstnání přistoupeno k možnosti jejich umístění na SÚPM. Dalším základním principem při umísťování uchazečů o zaměstnání na SÚPM je zájem ze strany zaměstnavatelů tyto uchazeče o zaměstnání zaměstnávat. V souvislosti s umístěním uchazeče o zaměstnání na SÚPM lze na základě individuálního vyhodnocení a ve vzájemné komunikaci se zaměstnavatelem uchazeče o zaměstnání podpořit i dalšími vhodnými nástroji aktivní politiky zaměstnanosti tak, aby bylo nejen docíleno nástupu osoby na SÚPM, ale aby bylo maximalizováno i jeho setrvání v zaměstnání po ukončení poskytování příspěvku. Uchazeč o zaměstnání tak může být např. v případě absence znalosti určité dovednosti pro výkon pracovní činnosti před nástupem na SÚPM rekvalifikován, nebo lze rovněž v průběhu výkonu zaměstnání umístěného uchazeče o zaměstnání podpořit tzv. zaměstnaneckou rekvalifikací.

ÚP ČR v rámci komunikace se zaměstnavateli poskytuje informace o službách nabízených touto institucí zaměstnavatelům, zároveň informuje i o možnostech podpory zaměstnávání osob z řad uchazečů o zaměstnání a poskytování příspěvků na takto umístěné osoby.

Realizace SÚPM je vedle uvedeného podmíněna i objemem prostředků přidělených ze státního rozpočtu do kapitoly MPSV. Ve vazbě na nízkou nezaměstnanost dochází v posledních letech ke snižování prostředků určených na realizaci aktivní politiky zaměstnanosti.

Z navrženého opatření není jasné, v jakém smyslu by mělo dojít k úpravě podmínek pro poskytování příspěvků na SÚPM, aby tyto byly více přizpůsobeny podnikatelům. Opatření spočívající v diskusi o nástroji z pohledu zaměstnavatelů vytvářejících pracovní místa lze realizovat, nicméně je potřeba zdůraznit, že nástroj SÚPM slouží k řešení nezaměstnanosti uchazečů o zaměstnání a příspěvek je poskytován na umístěného uchazeče o zaměstnání. Záměrem MPSV je tento princip zachovat.

5) – MPSV zadat výzkum orientovaný na příjmy osob ze SVL

Vyjádření MPSV:

V rámci projektů z ESF není zadání takového výzkumu pro r. 2019 plánováno.

Návrh zadání výzkumu tohoto charakteru nevyplývá ani z „Informace o plnění usnesení vlády týkajících se integrace romské menšiny a aktivního postupu státní správy při uskutečňování opatření přijatých souvisejícími usneseními vlády ke dni 31. 12. 2017“, na jejímž základě byly připomínky a náměty občanských členů RVZRM zpracovány.

6) – VOP ve spolupráci, inspektorátem práce a sekci pro lidská práva pravidelně provádět testing na účelem mapování diskriminace v oblasti zaměstnanosti

Vyjádření MPSV:

Státní úřad inspekce práce a jím řízené oblastní inspektoráty práce se podílejí na eliminaci diskriminace a nerovného zacházení v rámci své kontrolní činnosti. Kontrola dodržování zákazu diskriminace a nerovného zacházení jak v již uzavřených pracovněprávních vztazích, tak i při uplatňování práva na zaměstnání, je nedílnou a významnou součástí kontrolní činnosti orgánů inspekce práce a každoročně se řadí mezi hlavní kontrolní úkoly v rámci ročního programu kontrolních akcí SÚIP.

SÚIP vede statistiku obdržených podnětů ke kontrolám v oblasti diskriminace a nerovného zacházení a statistiku kontrolní činnosti – počty provedených kontrol a kontrolní zjištění. Zde je však třeba upozornit, že kontrolní zjištění je vyjádřeno porušením příslušného zákonného ustanovení (např. ust. §4 nebo ust. §12 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti, ust. §16 odst. 2 zákoníku práce) a takto je i v informačním systému SÚIP zaznamenáno; v praxi to znamená, že – jelikož příslušná zákonná ustanovení nerozlišují jednotlivé diskriminační důvody – nelze z dostupných zaznamenaných údajů statisticky vyhodnotit jednotlivé diskriminační důvody, na základě kterých se kontrolované osoby dopustily diskriminačního jednání.

Zpráva o výsledcích kontrolní činnosti v oblasti rovného zacházení a diskriminace je každoročně součástí Roční souhrnné zprávy o výsledcích kontrolních akcí SÚIP.

Státní úřad inspekce práce aktivně spolupracuje s kanceláří Veřejného ochránce práv v oblasti diskriminace a rovného zacházení. Zástupci SÚIP se účastní společných jednání, akcí typu „kulatý stůl“, konferencí a obdobných akcí pořádaných kanceláří VOP. Na žádost VOP poskytují SÚIP a OIP podklady, vyjadřují se k šetření VOP ve vybraných případech diskriminace a nerovného zacházení a seznamují se se závěry šetření VOP.

7) – institut veřejně prospěšných prací nemůže nahrazovat klasický způsob práce, stanovit přesnější pravidla pro

zaměstnavatele, která je využívají dlouhodobě a opakovaně

Vyjádření MPSV:

Účelem nástroje APZ veřejně prospěšné práce (VPP) není jejich prostřednictvím nahradit „standardní zaměstnání“. Již samotná definice zakotvená v zákoně o zaměstnanosti stanoví, že se jedná o časově omezené pracovní příležitosti. VPP jsou zpravidla vytvářena u obcí, kdy se na jednom vytvořeném pracovním místě střídají uchazeči o zaměstnání. Metodika MPSV dlouhodobé a opakované umístění uchazečů o zaměstnání na VPP, a to ve smyslu plošného využití nástroje tímto způsobem, vylučuje. Metodikou je striktně vymezeno opakované umístění uchazeče o zaměstnání na VPP, a to ve vazbě na konkrétní situace

či případy uchazeče o zaměstnání, a zároveň jsou rovněž stanoveny podmínky pro dlouhodobé umístění uchazeče o zaměstnání na VPP. V obou případech došlo od roku 2017 k výraznému zpřísnění podmínek, za kterých lze uchazeče o zaměstnání na VPP umístit dlouhodobě nebo opakovaně, a to za účelem zvýšení efektivity tohoto nástroje.

Při nastavování podmínek realizace VPP z metodického hlediska musí být vzata v úvahu regionální odlišnost trhů práce, možnosti zaměstnavatelů v regionu směrem k vytváření pracovních příležitostí, struktura uchazečů o zaměstnání a výskyt konkrétních znevýhodnění a skupin uchazečů o zaměstnání vedených na ÚP ČR. S přihlédnutím k výše uvedeným faktorům je v některých regionech a případech umístění uchazeče o zaměstnání na VPP, byť i po delší období nebo opakovaně, jedinou možností, jak danou osobu na trh práce umístit a zlepšit tak její situaci. V opačném případě by osoba setrvala v evidenci uchazečů o zaměstnání při poskytování dávek ze systému pomoci v hmotné nouzi, přičemž by pro

ni v daném regionu nebyla ani vhodná nabídka volného pracovního místa. Z hlediska veřejných rozpočtů, je pak v těchto případech, efektivnější umístění na VPP.

Pilotně je od počátku roku 2019 ověřován nový způsob vymezení výše příspěvků u nástrojů APZ zaměřených na tvorbu pracovních míst. Nicméně s ohledem na současnou situaci na trhu práce se tak děje u nástroje SÚPM, kde je výše příspěvku stanovena jako procentní částka z vynaložených výdajů na mzdu nebo plat podle charakteru znevýhodnění podporované osoby. Osvědčí-li se tento způsob, zvažuje MPSV jeho aplikaci i u VPP. Zároveň v rámci balíčku zaměstnanosti MPSV připravuje systémovou úpravu individuální práce s klienty

ÚP ČR, tj. zejména nastavení profilování osob pohybujících se na trhu práce a na ně navazující individuální přístup při poskytování intervencí a sestavování individuálních akčních plánů.

MPSV je toho názoru, že navržené opatření již bylo naplněno. Dalším krokem by již bylo úplné zrušení možnosti umístit uchazeče o zaměstnání na VPP dlouhodobě či opakovaně, což není záměrem MPSV, neboť

by u určitých případů došlo k naprostému vyloučení uchazeče o zaměstnání z trhu práce.

8) – úřady práce by měly preferovat před VPP rekvalifikace dle potřeb pracovního trhu v regionu a zaměřit se na posilování kompetencí uchazečů o zaměstnání, pokud je jejich odbornost nízká nebo nedostatečná

Vyjádření MPSV:

Opatření směřuje různé nástroje APZ. VPP jsou určeny pouze některých skupinám uchazečů o zaměstnání, nástroj má roli aktivizační, zaměřenou na obnovení pracovních návyků u dlouhodobě nezaměstnaných osob. Rekvalifikace a její realizace se odvíjí od potřeb zaměstnavatelů, regionálních trhů práce a volných pracovních míst ve vztahu k volné pracovní síle a jejím dovednostem pro výkon pracovní činnosti. Při posouzení zařazení uchazeče o zaměstnání na rekvalifikaci a při výběru zaměření rekvalifikace, tj. pracovní činnosti, na kterou se bude osoba rekvalifikovat, sehrává zásadní roli daný trh práce a potřeby zaměstnavatelů poptávající volnou pracovní sílu s určitou kvalifikací, dovednostmi a znalostmi.

Vzhledem k tomu, že navržené opatření propojuje dva zcela odlišné nástroje APZ, přičemž každý z nástrojů má jiný účel, navrhuje opatření upravit, a to následovně: „ÚP ČR bude u uchazečů o zaměstnání s maximálně základním vzděláním podporovat realizaci rekvalifikací vedoucí k získání kompetencí pro výkon pracovní činnosti. Zaměření rekvalifikací bude odpovídat potřebám trhu práce, bude podporováno vzdělávání v oborech s vysokou poptávkou po volné pracovní síle.“

Upravené navržené opatření je zaměřeno na uchazeče o zaměstnání bez vzdělání nebo se základním vzděláním a na jejich podporu vzdělávání prostřednictvím rekvalifikace za účelem získání kompetencí pro výkon pracovní činnosti, přičemž zaměření rekvalifikací bude odpovídat potřebám trhu práce, tj. potřebám zaměstnavatelů a volným pracovním místům.

identifikované problémy v oblasti bydlení:

- 1) – existence sociálně vyloučených lokalit s výraznou převahou Romů*
- 2) – nedostatek dat o příčinách vysokého zastoupení Romů v SVL*
- 3) – porušování ústavních práv a antidiskriminačního zákona*
- 4) – absence dat o vyhodnocení dopadu celostátního registru přestupku na osoby žijící v SVL (v gesci MV), zejména s ohledem na zákaz pobytu mimo místo nebo obvod, ve kterém není hlášen k trvalému pobytu*
- 5) – snižování tržní ceny nemovitostí, které se nacházejí v blízkosti SVL nebo kde je vyšší zastoupení Romů*

	<p>6) – málo rozvinutá síť krizového/přechodného bydlení pro úplné rodiny s dětmi</p> <p>7) – zavádění politik nulových tolerancí (Duchcov, Litvínov, Bohumín)</p> <p>návrh konkrétních opatření:</p> <p>1) – MMR a MPSV by mělo do procesu naplňování Koncepce sociálního bydlení přizvat majitelé bytového fondu</p>
	<p>Vyjádření MMR:</p> <p>Koncepce sociálního bydlení je v gesci MPSV, MMR jako spolugestor doporučuje přizvání majitelů bytů, zejména obcí. (MMR s návrhem souhlasí.)</p>
	<p>2) – MMR a MPSV by mělo najít expertní a politickou shodu na sociálním, krizovém bydlení především v souladu a s respektem ústavního zákona.</p>
	<p>Vyjádření MMR:</p> <p>Dosavadní shoda byla na programu Výstavba, další jednání budou v souvislosti s pracemi na koncepci sociálního bydlení (MPSV) a koncepci politiky bydlení (MMR). (MMR s návrhem souhlasí.)</p>
	<p>3) – do procesu implementace koncepce sociálního bydlení přizvat ministerstvo financí a ministerstvo spravedlnosti.</p>
	<p>Vyjádření MMR:</p> <p>MMR s návrhem souhlasí.</p>
	<p>Vyjádření MPSV k návrhům 1), 2) a 3):</p> <p>MPSV vypracovalo Konceptci sociálního bydlení ČR 2015-2025, která je analytickým a strategickým materiálem. MPSV je od roku 2018 pouze spolugestorem při přípravě zákona o dostupném bydlení, hlavním gestorem je MMR. Na spolupráci s MMR i s ostatními resorty je MPSV připraveno. Za účelem přípravy zákona zaslalo MPSV na MMR soubor tezí. MPSV spolupracuje s obcemi, jakožto majiteli bytového fondu.</p> <p>Jedním z hlavních cílů projektu MPSV Podpora sociálního bydlení (Projekt „Sociální bydlení – metodická a informační podpora v oblasti sociálních agend“, registrační číslo projektu</p>

CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_017/0003539) je komplexní metodická podpora obcím při implementaci sociálního bydlení na základě Koncepce sociálního bydlení ČR. MPSV připravuje vlastní metodiky zaměřené zejména na poskytování sociální práce klientům sociálního bydlení. Pracovníci projektu spolupracují se šestnácti zapojenými obcemi z celé ČR při sběru dat a zkušeností využitelných při přípravě těchto metodik. Pilotní ověřování nastavování systémů sociálního bydlení na lokální úrovni ve spolupráci s obcemi z celé ČR podporuje uvádění Koncepce do praxe. Jedná se o následující obce: Brno, Chomutov, Jindřichův Hradec, Kadaň, Křižánky, Most, Ostrava, Otrokovice, Pardubice, Plzeň, Praha 7, Praha 14, Štětí, Velké Hamry, Veselíčko a Vír. V rámci projektu bylo v říjnu 2017 otevřeno Kontaktní centrum sociálního bydlení, na které se mohou obracet občané, obce, neziskové organizace nebo poskytovatelé sociálních služeb. MPSV v rámci projektu Podpora sociálního bydlení vytvořilo Expertní skupinu, konzultační subjekt, který se skládá ze zástupců organizací, institucí státní i krajské správy, zastřešujících organizací, ale i jednotlivých nestátních neziskových organizací ze strany poskytovatelů sociálních služeb, sociální práce, bydlení, ale i zprostředkovatele bydlení pro cílové skupiny. Své zastoupení zde mají i představitelé akademické sféry, výzkumných a vzdělávacích institucí. Jsou zde i představitelé soukromého sektoru, bytových družstev, asociací nebo dalších subjektů, kteří se věnují poskytování bydlení. Tak jako v projektu hrají významnou roli zástupci obcí, i v expertní skupině mají velmi silné zastoupení jak reprezentanti volené samosprávy, tak i zástupci bytových odborů – a samozřejmě také sociální pracovníci sociálních odborů. Expertní skupinu tvoří cca 66 členů z 62 různých institucí.

4) – MMR nebo MS by mělo doporučit legislativní změnu zákona o obcích, ve smyslu povinnosti disponovat funkčními nástroji, které budou zabraňovat sociálnímu vylučování občanů. A tyto nástroje v zákonu o obcích taxativně vyjmenovat, protože stávající úprava umožňuje obcím zříci se povinnosti za provádění politiky rovných příležitostí, a převádí ji pouze na stát. Ve prospěch toho doporučení mluví i příklady zavádění politik nulových tolerancí v některých našich městech.

Vyjádření MMR:

Zákon o obcích spadá do kompetence MV. MMR není kompetentní navrhnout danou změnu.

5) – *doporučit odbornou a politickou debatu o politikách nulové tolerance v SVL, jejich důsledný monitoring a zhodnocení dopadů městských vyhlášek, které mohou být ve svém důsledku protiústavní. Monitoringem pověřit sekci pro lidská práva.*

6) – *doporučit, aby ASZ nespolečovala s městy, která mají zavedenou politiku nulové tolerance, protože jde proti principu sociálního začleňování, tedy hlavnímu cíli ASZ.*

	<p>Vyjádření ASZ:</p> <p>Z návrhu není jasné, co se rozumí „politikou nulové tolerance“. ASZ proto doporučuje zadání jednoznačně upřesnit tak, aby bylo zřejmé, že nepovede k diskriminačním postupům.</p> <p>Nad rámec uvedeného ASZ považuje návrh za nevhodný, neboť směřuje k tomu, aby ASZ ze spolupráce vyloučila obce, které čelí největším problémům, popř. jsou nejvíce bezradné v tom, jak problémy sociálního vyloučení konstruktivně řešit, jinými slovy s obcemi, jenž mohou podporu ASZ potřebovat více a naléhavěji než jiné obce.</p>
	<p><i>7) – doporučit důslednou kontrolu financí z ESIF, která města s nulovou tolerancí mohou čerpat na oblast sociální politiky ve svém městě.</i></p>
	<p>Vyjádření MMR:</p> <p>Podle informací Odboru řízení operačních programů MMR budou všechny projekty sociálního bydlení podpořené z IROP podrobeny bedlivé průběžné kontrole v době udržitelnosti. (Pojem nulová tolerance není definován.)</p>
	<p>Vyjádření MPSV:</p> <p>Uvedené doporučení není relevantní. Kontrola čerpání dotačních titulů má svá nastavená pravidla bez ohledu na to, kterých konkrétních žadatelů, cílových skupin a aktivit se dotace týká. Metodika kontroly je dána Operačním programem Zaměstnanost.</p> <p><i>8) – diskutovat téma decentralizace ve vztahu k sociálnímu začleňování, vyjasnit role a povinnosti státu vs. měst a obcí z pohledu národního a mezinárodního práva, vládou přijatých strategií v boji proti chudobě a specificky SRI.</i></p>
	<p>Vyjádření MPSV:</p> <p>V současné době připravuje MPSV ve spolupráci s ÚV ČR, odborem sociálního začleňování (Agenturou pro sociální začleňování), dokument „Strategie sociálního začleňování 2021 – 2030“. Jedná se o národní dokument zastřešující v rámci území České republiky hlavní oblasti významné pro sociální začleňování osob sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených; materiál pokrývá i oblasti boje s chudobou a sociálním vyloučením a stanovuje prioritní témata sociálního začleňování a jeho financování ze zdrojů ČR</p>

i Evropské Unie.
Strategie je zároveň i tzv. základní podmínkou (Enabling Condition) pro čerpání finančních prostředků z Evropských sociálních a investičních fondů v programovém období 2021 – 2027 – jedná se o období tzv. předběžné podmínky Evropské komise platící pro období 2013 – 2020.
Pro oblast sociálního začleňování jsou kromě výše zmíněného zvláště důležité i následující úzce související základní podmínky:

Základní podmínky horizontální

- a. Účinné provádění a uplatňování Listiny základních práv EU
- b. Provádění a uplatňování Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením v souladu s rozhodnutím Rady 2010/48/ES

Základní podmínky tematické

- c. Vnitrostátní strategie integrace Romů
- d. Vnitrostátní strategický rámec pro rovnost žen a mužů

Uvedené základní podmínky spoluurčují budoucí státní politiky sociálního začleňování, neboť aktivity podporované z Evropských sociálních a investičních fondů hrají významnou roli v praxi sociálního začleňování v jednotlivých regionech a lokalitách. Tyto podmínky vycházejí z ústavních principů a mezinárodních závazků ČR a vymezují obsahový rámec Strategie z hlediska dosahovaných cílů a základních principů (ochrana lidských práv, práv menšin, rovnost žen a mužů). Strategie rovněž stanovuje základní vodítka pro další strategické dokumenty věnující se těmto otázkám a skupinám. (Strategie bude z hlediska vertikální koordinace relevantní strategií např. pro místní a regionální strategie sociálního začleňování, které vznikají s podporou Agentury.) Strategie prosazuje celistvý pohled a přístup k sociálnímu začleňování a koncepční pojetí prevence a řešení sociálního vyloučení.

V průběhu plnění celé Strategie bude sestavován na období tří let Akční plán jako nástroj strategického řízení, který bude obsahovat soubor opatření, jejichž realizace povede k naplnění cílů Strategie. Současně budou v nové Strategii jasně nastavené indikátory plnění jednotlivých opatření, a to za použití SMART metody.

9) – MV monitoring a vyhodnocování dopadů celostátního registru přestupků v SVL

<p>z Informace, str. 10 Ministerstvo průmyslu a obchodu, úkol a)</p>	<p>návrh – doplnění informací k plnění úkolu A, kterým bylo ministerstvu průmyslu a obchodu šířit ve spolupráci s podřízenými organizacemi informace o zákazu diskriminace spotřebitele a důsledně dbát na dodržování zákona č. 634/1992, Sb., o ochraně spotřebitele, zejména § 6 s využitím možnosti ukládání pokut pro ty podnikatele, kteří se dopouštějí diskriminačního jednání vůči osobám náležejícím k romské menšině a to nejen na základě jejich etnické příslušnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - za kontrolní činnost nese zodpovědnost Česká obchodní inspekce (ČOI) - dle Informace byly kontroly realizovány v průběhu celého roku 2017 - porušení zákazu diskriminace z důvodu rasy, etnického původu či příslušnosti k národnosti nebylo v roce 2017 zjištěno při žádné z provedených kontrol (viz. Informace str. 10) <p>Žádáme MPO o doplnění informací: V roce 2016 provedla celkem 1412 kontrol, za první čtvrtletí roku 2017 uskutečnila 182 kontrol. Zda došlo v roce 2017 ke snížení celkového počtu kontrol, zda nedochází ze strany prodávajících k některým z forem diskriminace oproti roku 2016 ze strany ČOI, protože další zprávy nejsou na webu ČOI zveřejněné? Pokud ano s jakým odůvodněním. (viz. Tisková zpráva ČOI ze dne 24. 3. 2017, Diskriminačního jednání neubývá – Závěrečná zpráva za rok 2016, viz Tisková zpráva ČOI ze dne 28. 7. 2017, Diskriminace spotřebitelů není na ústupu – Průběžná zpráva za 1. čtvrtletí 2017) žádáme MPO o doplnění informace: Jakým způsobem/metodami ČOI šetřila podnět ke kontrole, který se týkal Dopravního podniku Ostrava, který zavedl na linkách MHD asistenty přepravy, kteří měli zajišťovat dodržování tarifní kázně, čistoty a bezpečnosti v prostředcích veřejné dopravy. Podle podatele se však jednalo o diskriminační opatření zaměřené proti Romům a sociálně znevýhodněným osobám. Dále se zde uvádí, že u žádného z uvedených podnětů ke kontrole nebyla diskriminace romské menšiny, ani jiné skupiny obyvatelstva prokázána. (viz Informace, str. 10).</p> <p>Vyjádření MPO:</p> <p>Česká obchodní inspekce (dále též jen „ČOI“) si je vědoma závažnosti problematiky jakéhokoliv diskriminačního jednání při přístupu spotřebitele ke zboží a službám, proto soustavně vykonává dozorovou činnost zaměřenou na dodržování zákazu takového jednání. Důkazem je každoroční zařazení problematiky diskriminace do ročního plánu celostátně koordinovaných kontrolních akcí. Zástupci ČOI se aktivně účastní jednání u veřejné ochránkyně práv, např. ve formě kulatých stolů pořádaných úřadem VOP.</p> <p>K jednotlivým dotazům:</p> <p>Úvodem je potřeba poznamenat, že v posledních 3 letech dochází obecně k pozvolnému poklesu počtu prováděných kontrol. Důvod tohoto poklesu je dán jednak časovou a odbornou náročností realizace jednotlivých kontrol včetně jejich širšího věcného zaměření a jednak zvolenou strategií ČOI, která se snaží priorovat kontroly zaměřené do oblastí, které jsou vyhodnoceny jako rizikové z hlediska zájmů spotřebitele,</p>
--	---

popřípadě státu, kam patří samozřejmě i oblast diskriminace spotřebitele. Dalším důvodem je snaha ČOI o zmírnění zátěže podnikatelských subjektů, kdy ČOI preferuje, je-li to možné, nižší počet kontrol s širším zaměřením. V roce 2016 provedla Česká obchodní inspekce celkem 1 412 kontrol zaměřených na problematiku diskriminace, některá z forem diskriminačního jednání byla zjištěna v 19 případech a z tohoto počtu se pouze ve 3 případech jednalo o diskriminaci rasovou. V roce 2017 bylo provedeno celkem 721 kontrol a některá z forem diskriminace byla zjištěna v 8 případech, avšak rasová diskriminace prokázána nebyla. Z dosavadních výsledků kontrol tedy vyplývá, že diskriminace v podobě nerovného zacházení s osobami při prodeji výrobků a poskytování služeb např. z důvodu rasy či etnického původu, je jevem, který se na vnitřním trhu České republiky vyskytuje omezeně. Od roku 2017 nebyla diskriminace Romského etnika prokázána. Na snížení počtu prováděných kontrol zaměřených na rasovou diskriminaci se podílí i to, že od roku 2015 klesá počet podání doručených České obchodní inspekci týkající se této formy diskriminace při prodeji výrobků a poskytování služeb, což lze dokumentovat tím, že např. v roce 2016 bylo přijato celkem 18 podání směřujících na tuto formu diskriminace. Z tohoto počtu se jako opodstatněná potvrdila 3 podání. V roce 2017 obdržela Česká obchodní inspekce podání již jen 13, ale oprávněnost se neprokázala ani v jednom případě. I tato skutečnost se následně odráží v počtu prováděných kontrol v jednotlivých regionech, kdy nerovné zacházení z hlediska rasy není v posledních letech zjišťováno. ČOI spolupracuje i s romskými sdruženími (např. IQ Roma), zejména v oblasti získání možných „figurantů“ z romského etnika, pro účely realizace kontrol zaměřených na diskriminaci.

Pokud se týká poskytování informací o výsledcích kontrol zaměřených na dodržování zákazu diskriminace, jsou tyto informace zveřejňovány prostřednictvím webových stránek ČOI minimálně jednou za čtvrtletí nepočítaje v to informace zveřejňované v souvislosti s některými mimořádnými kontrolami. Příklady zveřejněných tiskových zpráv lze dohledat v odkazu www.coi.cz/?s=disk, souhrnné informace za roční období jsou pak uvedeny ve výročních zprávách o činnosti ČOI viz <https://www.coi.cz/o-coi/vyrocnizpravy/>

V případě uváděného podnětu ke kontrole lze konstatovat, že v červenci roku 2017 obdržela ČOI podnět, v němž stěžovatelka upozorňovala na aktivity asistentů přepravy v městské hromadné dopravě v Ostravě, kdy se domnívala, že se jedná o diskriminační jednání stigmatizující romské a sociálně slabé obyvatele. Na základě tohoto podnětu provedl inspektorát ČOI Olomoucký a Moravskoslezský opakovaně kontrolní šetření na exponovaných linkách č. 33 a č. 11, kdy inspektori ČOI v roli spotřebitelů opakovaně uskutečnili jízdy v těchto dopravních prostředcích MHD a monitorovali výskyt a činnost asistentů přepravy. V době prováděných jízd byli inspektori kontrolováni standardním způsobem společně s ostatními cestujícími, přičemž asistenti přepravy nijak nerozlišovali kontrolované osoby (např. z hlediska sociálního statutu, rasy). Byla posuzována i ujednání uvedená ve Smluvních přepravních podmínkách Dopravního podniku Ostrava

	<p>a.s. a celá problematika byla široce konzultována i na úrovni Ústředního inspektorátu ČOI. Diskriminační jednání ze strany Dopravního podniku města Ostravy vůči romskému etniku nebylo, ve smyslu příslušného podání, prokázáno.</p>
<p>z Informace, str. 9, Ministerstvo pro místní rozvoj, úkoly c, d,</p>	<p>návrh revize úkolů c – průběžně s využitím prostředků Evropských strukturálních a investičních fondů a národních nástrojů odstraňovat a zamezovat dalšímu šíření sociálního vyloučení v romských lokalitách, d – průběžně podporovat rozvoj inovativních forem sociálního bydlení a otevírat prostor pro výměnu zkušeností</p> <p>str. 9 z Informace: „Řídící orgán IROP nevyhlásil v roce 2017 (oproti roku 2016) žádnou výzvu pro sociálně vyloučené lokality. V roce 2016 vyhlásil ŘO IROP 9 výzev ve finančním objemu více než 6,1 mld. Kč (objem dotace z Evropského fondu pro regionální rozvoj) v rámci Prioritní osy 2 – Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek na území správního obvodu obcí s rozšířenou působností, na jejichž území se nachází sociálně vyloučené lokality. V roce 2017 ŘO IROP plánoval vyhlásit další výzvu na sociální bydlení pro SVL II o celkovém objemu 1,4 mld. Pro optimální nastavení parametrů výzvy na sociální bydlení pro SVL II byla výzva posunuta a byla vyhlášena až v roce 2018.</p> <p>Žádáme MMR o sdělení definice a vymezení termínu sociálně-vyloučená lokalita pro nastavení dotačních výzev a grantové politiky, kterou MMR používá. Dále žádáme o v % vyjádřené teritoriální vymezení na území ČR, které definice SVL dle MMR zasahuje.</p> <p>Vyjádření MMR:</p> <p>Definice a vymezení termínu „sociálně vyloučená lokalita“ vychází z „Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR“, viz https://www.esfcr.cz/mapa-svl-2015/www/index.html https://www.esfcr.cz/mapa-svl-2015/www/analyza_socialne_vyloucenych_lokalit_gac.pdf</p> <p>Jedná se o 76,54 %, kterou definice SVL dle MMR zasahuje.</p> <p>Žádáme o informace, jaký měly realizované projekty v rámci Prioritní osy II – Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek na území správního obvodu obcí s rozšířenou působností, na jejichž území se nachází sociálně vyloučené lokality na osoby, které žijí v SVL, zejména</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zda došlo ke snížení počtu osob žijících v SVL, 2) zda tyto projekty snížily celkový počet sociálně vyloučených lokalit na území ČR, 3) zda realizované projekty přispěly ke zlepšení kvality soužití mezi Romy/sociálně vyloučenými a neromy 4) zda tyto realizované projekty monitorují a vyhodnocují přesuny sociálně-vyloučených osob mimo území SVL do „běžných“ zón, která nejsou etnicky homogenní. Pokud ano jak, pokud ne proč. 5) zda realizované projekty v rámci prioritní osy vygenerovaly příklady dobrých praxí při zkvalitňování veřejných služeb. Pokud ano, jaké? <p>Vyjádření MMR:</p>

	<p>Na tyto otázky by měly odpovědět průběžné evaluace prioritní osy 2, která právě probíhá, a ex-post evaluace prioritní osy 2. Zároveň toto budou zkoumat další subjekty, např. MPSV, ASZ nebo Platforma pro sociální bydlení (doporučujeme s požadavky na zjištění těchto informací se obrátit na ně).</p> <p>Popis situace: S problematikou bydlení, zejména Romů od 90. let 20. stol. úzce souvisí prostorová/rezidenční segregace a koncentrace určité skupiny lidí do jednoho místa. Tato segregace se zhmotnila ve vznik a existenci sociálně vyloučených lokalit. Občanská zpráva, obdobně jako Ministerstvo sociální práce a věcí (Analýza SVL, z května 2015) opět, již chronicky konstatuje alarmující závěr: počet SVL se od roku 2006 zdvojnásobil ve všech krajích, Moravskoslezském a Ústeckém kraji dokonce ztrojnásobil. „Lze předpokládat, že počet lidí žijících v sociálně vyloučených lokalitách se pohybuje mezi 95 000 až 115 000. Celkem bylo v celkem 297 městech a obcích identifikováno 606 sociálně vyloučených lokalit a přibližně 700 ubytoven. V porovnání s rokem 2006 přibývá lokalit, kde Romové tvoří většinu obyvatel, byť jsou tyto lokality stále v menšině.“¹⁴</p> <p>návrh revize úkolu d – průběžně podporovat rozvoj inovativních forem sociálního bydlení a prostor pro výměnu zkušeností</p> <p>Vyjádření MMR:</p> <p>MMR stanovisko: Inovativní formou je návrh „smíšených domů“ dotačního programu Výstavba, (MMR s návrhem souhlasí.)</p> <p>stav viz str. 9 – „V roce 2017 nebyla zavedena žádná inovativní forma sociálního bydlení. Prostor pro výměnu zkušeností poskytují setkání se zahraničními partnery MMR v oblasti bydlení.“</p> <p>Žádáme o informaci, zda se na území ČR realizoval projekt, který dle MMR generuje inovativní formu sociálního bydlení?</p> <p>Vyjádření MMR:</p> <p>Inovativní formou je návrh „smíšených domů“, žádosti jsou SFRB již přijímány.</p> <p>Zda na národní úrovni plánuje MMR vytvořit platformu za účelem výměny zkušeností a sdílení informací v oblasti bydlení s ohledem na problematiku SVL?</p> <p>Vyjádření MMR:</p> <p>O vytvoření platformy lze po datu 1. 1. 2020, kdy bude ASZ součástí MMR, uvažovat.</p>
--	--

návrh konkrétních opatření:

V současné době je právo na bydlení, respektive právo na přiměřenou životní úroveň uspokojováno nedostatečně, bez zjevné právní opory. Ke skutečnému naplnění tohoto práva v praxi je potřeba nastavit zákonné parametry. Kromě těchto hmotněprávních a procesních parametrů sociálního bydlení je třeba nastavit systém financování bydlení včetně všech doprovodných aktivit souvisejících s udržením si standardu přiměřeného a důstojného bydlení a jeho poskytování.

Vyjádření MMR:

Rozbor práva na bydlení je obsažen v příloze. Sociální problematiku řeší dávkový systém MPSV.

- 1) – *MMR a MPSV by mělo do procesu naplňování Koncepce sociálního bydlení přizvat majitelé bytového fondu*
- 2) – *MMR a MPSV by mělo najít expertní a politickou shodu na sociálním bydlení především v souladu a s respektem ústavního zákona*
- 3) – *do procesu implementace koncepce sociálního bydlení přizvat ministerstvo financí a ministerstvo spravedlnosti*
- 4) – *MMR nebo MV by mělo uvažovat o legislativní změně zákona o obcích, ve smyslu povinnosti disponovat funkčními nástroji, které budou zabraňovat sociálnímu vylučování občanů. A tyto nástroje v zákonu o obcích taxativně vyjmenovat, protože stávající úprava umožňuje obcím zřít se povinnosti za provádění politiky rovných příležitostí, a převádí ji pouze na stát. Ve prospěch toho doporučení mluví i příklady zavádění politik nulových tolerancí. v některých našich městech (Litvínov, Duchcov, Bohumín)*
- 5) – *doporučit odbornou a politickou debatu o politikách nulové tolerance v SVL, jejich důsledný monitoring a zhodnocení dopadů městských vyhlášek, které mohou být ve svém důsledku protiústavní. Monitoringem pověřit sekci pro lidská práva.*
- 6) – *doporučit, aby ASZ nespolupracovala s městy, která mají zavedenou politiku nulové tolerance, protože jde proti principu sociálního začleňování, tedy hlavnímu cíli ASZ.*

Vyjádření ASZ:

Z návrhu není jasné, co se rozumí „politikou nulové tolerance“. ASZ proto doporučuje zadání jednoznačně upřesnit tak, aby bylo zřejmé, že nepovede k diskriminačním postupům.

Nad rámec uvedeného ASZ považuje návrh za nevhodný, neboť směřuje k tomu, aby ASZ ze spolupráce vyloučila obce, které čelí největším problémům, popř. jsou nejvíce bezradné v tom, jak problémy sociálního vyloučení konstruktivně řešit, jinými slovy s obcemi, jenž mohou podporu ASZ potřebovat více a naléhavěji

	než jiné obce.
	<i>7) – doporučit důslednou kontrolu financí z ESIF, která města s nulovou tolerancí mohou čerpat na oblast sociální politiky ve svém městě</i>
	<i>8) – diskutovat téma decentralizace ve vztahu k sociálnímu začleňování, vyjasnit role a povinnosti státu vs. měst a obcí z pohledu národního a mezinárodního práva, vládou přijatých strategií v boji proti chudobě a specificky SRI</i>
	<i>9) – vypracovat analýzu sociálně – vyloučených lokalit</i>

ⁱ citace z prezentace z tiskové konference MPSV z roku 2015, „Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR“